

PAASTUAJA I PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 1Mo 2:7-9. 1Mo3 ,1-7a)

Lugemine esimesest Moosese raamatust:

Issand vormis inimese maa põrmust ja puhus tema ninasse eluõhu, nõnda sai inimene elavaks hingeks. Ja Issand istutas Eedenisse, päevatõusu poole, rohuaia ning pani inimese, kelle ta oli vorminud, sinna elama. Ja Jumal laskis maal kasvatada kõiksuguseid puid, mis on välimuselt ilusad ja mille vili on meeldiv süüa. Eedeni aia keskele kasvatas Jumal elupuu ning hea ja kurja tundmise puu.

Aga madu oli kavalam kõigist välja loomadest, kelle Issand Jumal oli teinud, ja madu ütles naisele: “Kas Jumal on tõesti öelnud, et te ei tohi süüa ühestki rohuaia puust?” Ja naine vastas maole: “Me sööme küll rohuaia puude vilja, kuid selle puu viljast, mis on keset aeda, on Jumal öelnud: “Te ei tohi sealt süüa ega selle puu külge puutuda, või muidu te surete.”” Aga madu ütles: “Ei, te ei sure, vaid Jumal teab, et päeval, mil te sellest sööte, lähevad teie silmad lahti ja te saate Jumala sarnaseks, tundes head ja kurja.”

Ja naine nägi, et sellest puust oli meeldiv süüa; puu tegi silmadele himu ja oli ihaldusväärne, sest see pidi targaks tegema. Siis võttis ta selle puu viljast, sõi ise ja andis ühtlasi oma mehele ning ka tema sõi. Ja nende silmad läksid lahti ja nad tundsid end alasti olevat.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 51:3-4.12-13.17-19. R:12a)

R: Loo mulle, Jumal, puhas süda.

Jumal, ole mulle armuline oma heldust mööda,
kustuta mu ülekohus oma halastuse pärast.

Pese mind hästi mu süüteost
ja tee mind puhtaks mu patust.

R:

Loo mulle, Jumal, puhas süda,
ning anna mulle uus, kindel vaim.

Ära heida mind ära oma palge eest
ja ära võta minult ära oma püha Vaimu.

R:

Issand, ava mu huuled,
et mu suu kuulutaks sulle kiitust.
Ohvriks Jumalale on murtud vaim,
murtud ja puruks löödud südant sina, Jumal, ei põlga.
R:

(Teine lugemine Ro 5:12-19)

Lugemine Püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, ühe inimese kaudu on patt maailma tulnud, ning patu kaudu surm, mis on osaks saanud kõikidele inimestele, kuna kõik on pattu teinud. Patt oli maailmas juba enne seadust, aga ilma seaduseta ei saa pattu arvestada. Kuid surm valitses Aadamast Mooseseni ka nende üle, kes ei olnud pattu teinud niisuguse üleastumisega nagu Aadam, kes oli eeltähenduseks temast, kes pidi tulema. Ometi ei ole üleastumine samaväärne armukingitusega, sest kui ühe inimese üleastumise läbi on paljud surma leidnud, siis seda enam on Jumala armukingitus rohkeks saanud paljudele ühe inimese, Jeesuse Kristuse armu kaudu. See kingitus ei ole niisugune, nagu ühe patutegija puhul, sest ühe patu järel tuli kohus ja surm, arm on aga õigeksmõistmiseks paljudest eksimustest. Kui ühe inimese eksimuse kaudu on patt kuningana valitsema pääsenud, seda kindlamini hakkavad need, kes saavad Jumala armu ja õigluse kingi, valitsema oma elus ühe inimese, Jeesuse Kristuse läbi. Nii nagu ühe inimese eksimuse läbi mõisteti kõik inimesed surma, nõnda ka ühe õige teo kaudu on kõik saanud osa õigekssaamisest ja elust. Sest nagu ühe inimese sõnakuulmatuse läbi paljud patusteks tehti, nõnda tehakse ühe inimese kuulekusest paljud õigeks.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi, Mt 4:4b)

Inimene ei ela üksnes leivast,
vaid igast sõnast, mis tuleb Jumala suust.

(Evangeelium Mt 4:1-11)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal viis Vaim Jeesuse kõrbesse kuradi kiusata. Ja kui Jeesus oli paastunud nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, tuli temale nälg. Siis tuli kiusaja tema juurde ja ütles talle: “Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid leivaks saaksid.” Aga Jeesus vastas: “Kirjutatud on: inimene ei

ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis tuleb Jumala suust.”

Seejärel viis kurat Jeesuse pühasse linna ja pani ta templiharjale seisma ja ütles talle: “Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta end siit alla, sest kirjutatud on: sinu pärast käsib ta oma ingleid ja nemad kannavad sind kätel, et sa ei lööks oma jalga kivi vastu ära.” Jeesus vastas talle: “Nõndasamuti on kirjutatud: sina ei tohi Issandat, oma Jumalat, kiusata!”

Siis tõstis kurat Jeesuse kõrge mäe tippu ja näitas talle kõiki maailma kuningriike ja nende hiilgust ning ütles talle: “Selle kõik annan ma sulle, kui sa minu ette maha langed ja mind kummardad.”

Aga Jeesus ütles talle: “Tagane minust, saatan, sest kirjutatud on: kummarda Issandat, oma Jumalat, ja teeni ükspäinis teda!” Siis läks kurat tema juurest ära ja inglid tulid tema juurde ja teenisid teda. See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord jalutasin ma Tallinna vanalinnas, ning märkasin äkki üht restorani, mille sildi all ilutses suurte tähtedega kirjutatud reklaamlause: “Mitte üksnes leivast...”. Jah, tõepoolest, leivakõrvast pakuti seal kindlasti igasugust – nagu restoranides ikka, nii söödavat kui joodavat. Paraku ei sisaldunud ukse kõrvale riputatud menüüs märget selle kohta, kuidas serveeritakse “Sõna Jumala suust” ja kui palju raha tuleb selle eest välja käia. Seega jäi mul liiga teravate elamuste kartuses see restoran siiski küllastamata, mida ma praegu isegi mõnevõrra kahetsen.

Jah, vahel tuleb selline tunne, et me elamegi ajastul, kus kivid on leivaks saanud ning elamustenäljas inimesed panevad oma kaitseingleid proovile, hüpates kummipaela otsas kuristikku. Inimene mitte ainult ei valitse maad, vaid on selle juba põhjalikult läbi kaevanud, kõrbeks muutnud ja ära reostanud – ning seegi on juba niivõrd ära tüüdanud, et nüüd unistatakse juba maailmaruumi vallutamisest.

Paraku on kõik see hiilgus habras. Materiaalne heaolu ei kaitse isiklike tragöödiate eest, ka kõige rikkam või kuulsam isik on lõpuks ikka surelik, ja ei tahaks küll olla selle inimese nahas, kes alles liiga hilja üllatusega avastab, et oma tegude eest tuleb tõepoolest Jumala kohtu ees vastust anda.

Me palvetame kõigi nende inimeste ja iseenda eest, ning loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, siin maailmas on raske ära arvata, kuidas Jumal meid hindab. Inimene Jumalat ei näe, seetõttu on raske temasse uskuda – sest kuidas sa usud kellessegi, keda ei näe. Kuradit me samuti ei näe, kuid Jumalasse uskumise ja evangeeliumi kuulutamise varjus jääb ta

kuidagi tahaplaanile. Ikka küsitakse inimese jumalause kohta, aga kas ta kuradi olemasolusse usub, seda ei peeta tähtsaks. Nii muutubki kurjusevürst peaaegu märkamatuks, kuid see ei tähenda, et olematuks.

Samuti on inimesel raske ära tunda, et nii Jumal kui kurat elavad mitte ainult kusagil kaugel välismaailmas, vaid ka vahetult meie sees. Nii võib tänases evangeeliumis kirjeldatud kahekõnet Jeesuse ja kuradi vahel mõista ka iga inimese sisimas toimuva dialoogina tema heade kavatsuste ja kurjade kalduvuste vahel.

Tegelikult on iga kurja kalduvuse aluseks soov saada midagi meeldivat. Tõesti, kes tahaks olla näljas? Kes ei tahaks, et tema toidulaud oleks alati kaetud, ja esmapilgul tundub, et mida vähem tuleks selle nimel tööd teha, seda parem! Kõige parem oleks, kui keegi lausa imeviisil meile toidu lauale tooks – “lauake, kata end!” on paljude rahvaste muinasjuttudes korduv kujund.

Niisamuti: kellel ei oleks vahel igav, kes ei vajaks meelelahutust? Miks ei võiks mingi ekraan kogu aeg meie silmade ees virvendada – ja kui keegi sinna kõrvale toidu kohale tooks, siis tekiks vajadus tugitoolist tõusta veelgi harvem.

Ning kellele ei meeldiks võim? See tähendab, võimalus täita kõik soovid, teha mida hing ihaldab, proovida ära kõik elumõnud ja narkootikumid. Räägitakse, et võimu omamine ongi kõige tugevam narkosõltuvus üleüldse.

Kui kividest tehtud leiva söömine ja templiharjalt hüppajate jälgimine meenutab töötut inimese elu, kes enam kunagi tugitoolist ennast üles ei aja ja tööle ei hakka, siis võimu järele jooksmine teeb inimese vägagi töökaks ja leidlikuks – paraku samas ka julmaks ja halastamatuks. Maailm tunneb läbi ajaloo paljusid diktaatoreid, kellest mõned elavad veel tänapäevalgi meie keskel. Materiaalses mõttes ei ole neil millestki puudust, aga neile on sellest ikka liiga vähe...

Armsad õed ja vennad, on sümboolne, et Jeesuse kohtumine kuradiga toimus veel enne tema avalikku ülesastumist, millega ta näitas meile: mida varem me suudame kurjuse hiiliva taktika endas läbi näha, seda paremini suudame sellele vastu seista. Sest kurat kiusab meid nii laiskuse kui töökuse kaudu, ta tahab teha meie heatahtlikkusest rumaluse ja meie suuremeelsusest nõrkuse; tema kavalusele vastu seismiseks me vajamegi evangeeliumi kõiki soovitusi ja näpunäiteid, hoiatusi ja manitsusi, et mõista Jumala seaduse päästvat olemust meie hingede igaviku jaoks. Amen.